

FICK

Journalen

ny film-
följetong

Frihetshjälten

börjar nu!

[a]

Nr 29 - 15 juli 1958 - 60 öre

Artikel om Erik Norström
(ej Nordström)
av Ingmar Glanzelius

Nr 29, 1958

Erik Nordström från Örnsköldsvik är "jazzkillen alla talar om", speleman hos Gunnar Johnson i Göteborg. Radio-rösten Ingmar Glanzellus träffade Erik och berättade:

Det var ungefär för snart två år sedan och det var natt. Och det var jam-session, en stor bunt brokiga jazzmusiker och hundratals envetna spisare i en rökig, dammig och ruffig träkåk i Göteborgs utkanter.

Ingen vanlig jam-session! Anordnad till ära för Rolf Ericson och hans berömda »American Stars», som på den tiden utförde ett vikingatåg genom landet under en hel sommar. Roffe och hans musiker hade hämtats med bil från Varberg, där de spelat tidigare på kvällen.

I lokalen befann sej alltså ordent-

liga berömdheter: basisten Tommy Potter, visserligen ingen stor man på allas läppar, men i jazzkretsar en smågud, som under många år och på otaliga skivor spelat samman med moderna jazzens jätte Charlie Parker. Där fanns trumslagaren Joe Harris, som arbetat med Dizzy Gillespies stora och legendariska orkester. Där fanns pianisten Freddie Redd, en liten hårdhänt och originell herre.

I lokalen fanns också en del svenska musiker, som kommit för att suga på sina amerikanska idoler. De blågula var lite blyga, vågade först inte

spela alls, men småningom tog jammen i alla fall fart. Amerikanarna satt i ett hörn och lyssnade artigt (ja, det kunde man förstås inte se, eftersom det var noga nermörkt utom just på estraden).

Med stor tvekan inströmmade en ung man där uppe i ljuskäglan. Ställde sej blygt i ett hörn och vände sin saxofon nästan mot väggen. Späd och tunn, kort krulligt hår och såg ut som en konfirmand på permission. Han hade en tenorsaxofon om halsen.

Så började han spela. Det blev genast tyst i lokalen, eller också hörde man inte pratet för den rytmiska tonen. Den svenska amatörstandarden hade plötsligt tagit slut och vi hörde en naturlig jazzman.

Nu blev det liv i det artiga, amerikanska hörnet.

— Who is he?? hörde jag någon som skrek och Roffe Ericson rusade fram till mej och tolkade:

— Vem är den där lilla killen?? Vad heter han? Vem är han?

Roffe var tydligt upphetsad.

— Han heter Erik Nordström, har nyss kommit från norrländska skogarna och spelar med Gunnar Johnsons Jazzgrupp, sa jag.

— Jag bryr mej inte om vad han heter men han måste spela in plattor med oss nästa vecka! röt Roffe och fick medhåll av sina färgade vänner, som t. o. m. rest sej upp.

Hittills hade amerikanarna inte spelat på jammen. De vill liksom spela bara med vad de anser vara »naturliga jazzmusiker». Nu kom Tommy Potter fram och ryckte mej i ärmen och sa:

En sirlig kakelugn med påklistrade jazzidoler pryder Eriks lya i Götet. Rummet saknar — hör och häpna — grammofon.

— Jag skulle gärna vilja spela med den där killen.

Ett halvt chorus senare (eller 30 sekunder) hade världsberömd jazzmannen Tommy Potter tagit basen från den göteborgare, som förut kämpat tappert. Joe Harris lånade trumstickarna, Freddie Redd orkade sej upp till pianot och Roffe sprang efter sin trumpet.

I rampljuset kunde man alltså se och

Erik inte bara »swailar» med sin tenorsax. Jazzarrangemang och komponering ingår i den dagliga rutinen. Vad månne bli va?

höra en utländsk stjärngrupp och en norrländsk amatör.

Några veckor senare gjorde 20-åriga Erik Nordström sin första grammfoninspelning med samma komp som Charlie Parker och Dizzy Gillespie använt. Kvartetten utökades med Åke Perssons trömbone, och resultatet blev tre EP-plattor. Av de båda stränga facktidningarna skrev Estrad att »men Erik Nordström gör ett desto mer övertygande intryck. Han är ett stort löfte».

Och Orkester-Journalen: »Solistiskt så glänsar också Freddie Redd, därnäst överraskar Erik Nordström med ett förvånansvärt samlat och kraftfullt flytande tenorspel». Så gick det till, när ynglingen Erik Nordström tog tåget från långt uppe i Norrland och slog minst hela jazz-Sverige med häpnad.

Ånej, riktigt så lätt gick det inte. I Göteborg bor en av landets definitivt större jazzherrar: basisten Gunnar Johnson (mannen som alla amerikanska stjärnor vill ha med på sina inspelningar och som ibland t. o. m. får hämtas med flyg mitt i natten för att stjärnorna inte nöjer sej med någon annan).

Gunnar Johnson skulle starta ett litet band och hade kontrakt med trumpetaren Berndt Gustafsson från Kalmar. En dag ringde det i Gunnars telefon, där också hördes Simon Brehms förtvivalade röst:

— Snälla Gunnar, jag måste ha en trumpetare och jag behöver Berndt. Kan du inte släppa ditt kontrakt med honom, så skall jag rekommendera dej en fin tenorist som Olle Helander hört?

Gunnar Johnson är en snäll man och sa jovisst. Han skrev kontrakt med totalt okände Erik Nordström från Sundåsen (4 km utanför Örnsköldsvik) utan att ha hört honom spela!

Gunnar undrade snart vad han gjort. Ringde Carl-Erik Lindgren och frågade:

— Har du hört Erik Nordström, hur spelar han?

— Nej aldrig, men var sa du att han bodde? svarade Carl-Erik.

— Sundåsen, svarade Gunnar.

— Då spelar han precis som Stan Getz, sa Carl-Erik.

— Hur kan du veta det?

— Vad katten skall man annars kun-

na spela i Sundåsen! ropade Carl-Erik och önskade Gunnar lycka till.

Det var inte utan ömsesidig bävan som Erik och Gunnar möttes på Göteborgs Central, den okände amatören från landsorten och den erkända stjärnan. Det var svårt att få något prat ur Erik, han tillhör den ordkarga, kärva norrländska typen, som framförallt inte pratar om sej själv.

Så följde den första repetitionen med Gunnar Johnsons Jazzgrupp. Gunnar tänkte: har jag dragit en nit, killen kanske är dålig? Erik tänkte: hur skall jag klara det här...

Erik var inte dålig. Gunnar ringde mej med flämtande röst och rapporterade: — Killen är fantastisk! Han lirar som Stan Getz men ändå personligt!

Det var stora ord från en så lite skrytsam man som Gunnar.

Med spänd förväntan i sällskap skyndade man iväg till orkesterns första offentliga spelning. Och blev glatt överraskad! I vanliga fall brukar svenska amatörer lära sej spela, dom pluggar hårt, kopierar sina idoler och övar fraser så att det hörs att de övat.

Här stod alltså en oansenlig grabb och spelade naturlig jazzmusik! Det lät smidigt och melodiskt som Stan Getz, kraftfullt och avspänt som Al Cohn och ändå fanns en typiskt personlig signatur, vars namn alltså var Erik Nordström.

Detta budskap gick ut över jazz-Sverige, som tvekade en aning. »Det är bara något nytt utslag av göteborgarnas lokalpatriotism, killen håller säkert inte alls i jämförelse med de andra stora», sa man.

Nu är det så olyckligt inom jazzkretsar, att man alltid måste jämföra olika musiker, gradera dem och säga vem som är bäst. I verkligheten är alla bäst, var och en på sitt sätt. Men om man tvingar mej, så säger jag öppet: Erik Nordström är i dag landets finaste tenorist (Forts. sidan 90.)

Det svänger om Gunnar, t. h. och Erik. Johnson har för tillfället ett av landets bästa småband. Vi rekommenderar »Blues For Langes (Lange är vår handelsminister), skriven av bandets pianist, Janne Johansson.

UNG MAN MED TENOR

(Forts. från sid. 17.)

(dock i skarp konkurrens med normannen Bjarne Nerem, när han är på gott humör). Många andra jazzare har samma åsikt, det är ett faktum.

Den som bekyrrar sej minst om sådana jämförelser heter Erik i förnamn och Nordström i efternamn. Finge han läsa detta innan det trycks, skulle han riva sönder papperen, skär av blýgsel. Det finns inte den bittersta likhet mellan en stjärna som t. ex. Simon Brehm, stor figur med pondus och skägg som alla tittar på — och Erik Nordström, en försynt och nästan osynlig ung grabb. Många unga jazzfästare möter honom varje dag på gatan utan att se honom. De vet alla hans namn och har hört honom spela, men som krumelur föredrar Erik att vara så vanlig som möjligt.

Till en början tror man att han är antingen butter eller också stum, men efter skarpa påtryckningar berättar han, att åldern i dag är 22 år, på det 23:e. — Farsan var musikalisk och spelade piano, så jag började klinka när jag var fem år. Höll på med det rätt länge, men tröttnade när man kom i lekåldern.

Det var tydligen roligare att spela bas än piano.

När jag var 11 år fick jag en klarinett och började med Själevads Folkskolors Blås-orkester. Man tog lektioner för musikdirektören som dirigerade, och efter några år fick man följa med orkestern på turné ända till Danmark.

Vi var några stycken i orkestern som träffades ibland och ville spela annat. Man gick till musikaffären och köpte ett par tryckarrangemang, det råkade bli dixieland. Vi visste inte på den tiden att det fanns nåt som hette så. Vi sa bara: Kan vi få köpa ett arrangemang...

Inga idoler hade de. Inga skivor och de hörde nästan aldrig en riktig musiker spela.

— Fanns det överhuvudtaget någon jazz i radion på den tiden? undrar Erik.

Orkestern brukade öva i det nordströmska hemmet, och där fanns även saxofoner.

Jag fingrade på dom, och när jag var 15 år, fick jag en tenor. Man köpte sin första jazzskiva, som var en av Miles Davis' inspelningar med tuba-bandet. Jag gillade klangen i den, ja, den var bra.

Säger Erik med sitt förakt för överdrifter. Det är svårt att tänka sej honom säga att

någon spelar »fantastiskt». Det starkaste han yttrar är »han är bra». Möjligen kan han säga det två gånger så att det blir mer eftertryck.

— Jo, så fick jag höra Stan Getz' inspelning av Ack Värmeland du sköna, den plattan han gjorde i Sverige. Och den var ju bra, tycker Erik, och tittar leende ner i golvet.

När jag haft tenoren en vecka började jag med en septett, där killarna hade en bestämd uppfattning och spelade »modernt», ungefär som Domnéus. Man gillade Stan Getz och Lester Young, det gör väl dom flesta, och så bildade jag eget band, baryton, tenor och tre komp, samma sättning som Gunnars band, förresten. Vi spelade på veckosluten i trakten kring Ö-vik. Fin publik däruppe, dom gillar jazz och bryr sej inte om rock.

Så fick vi göra en sändning i Jazz för ungdom och sedan ringde Gunnar och jag åkte till Göteborg för ungefär två år sedan. Och, hördudu, skriv inte om mej, skriv om bandet och Gunnar i stället! Erik höjer rösten för första gången under pratstunden.

Om man så frågar, vilka svenska jazzmusiker han gärna lyssnar på:

— Dom gamla vanliga, Dompan, Lasse Gullin och så Gunnar, förstas, han skulle stå först. Och Janne Johansson, vår pianist.

Det är säkert inte bara av solidaritet som Erik Nordström gillar musikerna i sitt eget band. Han har haft erbjudande från bl. a. Thore Ehrling och Malte Johnson, där han skulle tjänat avsevärt mycket fler pengar och berömmelse.

— Men jag spelar ju med Gunnar! svarar Erik. Får jag inte spela med honom, åker jag hem till Ö-vik. Stockholm är inget vidare stad, så där vill jag inte bo. Det är så skönt att komma därifrån efter bara några dagar.

Erik har varit i Stockholm och gästspelat på Nalen med Gunnar Johnsons Jazzgrupp. »Landets finaste småband» skrev kritiken, och de blaserade stockholmskollegerna tycks ha varit en del imponerade. Förutom Erik Nordström lanserar gruppen Janne Johansson, »Bengt Hallbergs efterträdare», en humoristisk och oerhört skicklig pianist med minst tjugo fingrar, av somliga kallad »Bläckfisken». Barytonsax spelar Curt Severö, en dukigt regementsmusiker från Uddevalla och trummorna ägs av Ingvar Callmer, en rytmisk skåning, som räknas till topparna i landet.

Och inte minst herr kapellmästare Gunnar Johnson, sedan tio år tillbaka den gungigaste basisten på denna sida New York. Melodier och arrangemang skriver man själv. Janne Johansson är en finurlig arrangör och Eriks skrivbord är nedsölat med notpapper. Små kul melodier.

Gunnar Johnsons Jazzgrupp turnerar hela året, och när man närmar sej Erik Nordströms hemtrakter artar det sej till triumftåget för Bygdens Son. Men lustigt nog gör bandet succé även nere i Skåne, som annars brukar vara fruktat för sin kalla publik. Det rapporteras t. o. m. utsålda hus på jazzmatinéer. — För en tid sen var vi en vecka på Lorry i Linköping, berättar Erik. Ett festligt ställe, sådana borde finnas överallt. Varför inte i Göteborg, här är ju rena botten i jazzväg.

Erik Nordström har försökt ta alla möjliga jobb på dagarna, suttit på kontor och arbetat i verkstad.

— Men så länge man kan klara sej på att bara spela, så vill jag hellre skriva arrangemang på dagarna. Skulle man bli tvungen att flytta hem till Ö-vik igen, så får man förstas ta sej ett vanligt jobb. Musiker skall jag dock fortsätta att vara.

På dagarna sitter han på sitt hyrda rum med en sirlig kakelung, utsirade keruber i glasskålar och en halvdrucken mjölkflaska i fönstret, som tjänstgör som kylskåp. Där ligger saxen och klarinetten och där skriver han de låtar, som Gunnar Johnsons Jazzgrupp sedan spelar in på skiva.

— Vi gjorde en med Sonya (Hedenbratt) och en med bandet, där jag skrivit två låtar, Maid In Sweden och Two. Den lär visst vara slutsåld... Och snart kommer en ny skiva, där jag bidragit med Pia och A Little Tune. Janne har skrivit Blues For Lange.

Utan kinesisk dropportyr kan man inte få Erik Nordström att uttala sej om Den Allmänna Jazzsituationen. Vad tycker han om tenoristen Sonny Rollins, som är dagens amerikanare på modet?

— Ibland är han rätt bra... inte så dumt...

Vilket torde betyda: inte så märkvärdig. »Var och en spelar som han tycker», säger Erik och ser sej generat om i rummet (som saknar grammofoon). Uppriktigt sagt vill han nog inte gärna läsa om sej själv i tidningen, han vill fortsätta att vara en vanlig kille som spelar när det är kul. Och det är det.

MARABOU
TOY
TUGGUMMI

*Alice
Babs*

**frisk i
munnen**

RIKTPRIS: *8 bitar 25 öre* *3 bitar 10 öre*